

Sprawozdanie roczne z działalności kontrolnej Państwowej Straży Pożarnej w 2021 r.

1. Organizacja komórek organizacyjnych realizujących czynności kontrolne

W Komendzie Wojewódzkiej PSP w Opolu działalność kontrolna jest zadaniem wspólnym komórek organizacyjnych, co znajduje potwierdzenie w regulaminie organizacyjnym. Zgodnie z zatwierdzonym regulaminem organizacyjnym zadania z zakresu koordynacji kontroli przeprowadzanych w jednostkach organizacyjnych Państwowej Straży Pożarnej na obszarze woj. opolskiego realizowane są przez wydział organizacji i nadzoru. Zespoły kontrolerów - w zależności od przedmiotowego zakresu kontroli - wyznaczane są przez Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP. W ich skład wchodzi nadzorujący dane zadania funkcjonariusze i pracownicy cywilni z poszczególnych merytorycznych komórek organizacyjnych komendy.

W regulaminie organizacyjnym Komendy Wojewódzkiej PSP w Opolu w „zadaniach wspólnych komórek organizacyjnych” są zapisy dot. „uczestnictwa w analizie ryzyka, doborze tematów i celów kontroli (na etapie planowania) oraz w procesie wykorzystywania wyników kontroli do celów służbowych”.

Zadania kierownika komórki do spraw kontroli wynikające z ustawy o kontroli w administracji rządowej ma przypisane do zakresu czynności funkcjonariusz mianowany na stanowisko zastępcy naczelnika wydziału organizacji i nadzoru. Zastępowanie kierownika komórki do spraw kontroli pod jego nieobecność, ma wpisane do zakresu czynności naczelnik wydziału organizacji i nadzoru.

Liczba i nazwa komórki organizacyjnej realizującej czynności kontrolne (wydział, biuro, itp.)	Liczba: 8 Wydziały: kadr, organizacji i nadzoru, techniczny, kwatermistrzowski, finansów, kontrolno – rozpoznawczy, operacyjny, ośrodek szkolenia.
Liczba osób z poszczególnych komórek organizacyjnych realizujących czynności kontrolne w 2021 r.	31
Fluktuacja pracowników uczestniczących w kontrolach w 2021 r. – wyrazić w [%].	52

2. Liczba przeprowadzonych kontroli w roku sprawozdawczym

Kontrole Liczba		Kontrole				Ogółem
		Tryb zwykły	Tryb uproszczony	Planowe	Poza planem	
przeprowadzonych kontroli		12	1	12	1	13
skontrolowanych podmiotów		11	1	11	1	11
Skierowanych w wyniku kontroli:	wniosek do prokuratury w celu wszczęcia postępowania przygotowawczego	0	0	0	0	0
	wniosek o wszczęcie postępowań dyscyplinarnych	0	0	0	0	0
	zawiadomień o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych	0	0	0	0	0
	innych zawiadomień (np. do CBA)	0	0	0	0	0
kontroli rozpoczętych a niezakończonych w okresie sprawozdawczym (są to kontrole, w których na dzień 31.12.2021 r. czynności kontrolne były w trakcie realizacji, lub brak było podpisanego dokumentu pokontrolnego przez kontrolera)		0	0	0	0	0
niezrealizowanych kontroli zaplanowanych na 2021 r.		0	0	0	0	0
średni czas trwania kontroli w dniach roboczych*		43	18	43	18	41

*Tj. Czas trwania kontroli liczymy (w dniach roboczych) od dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych do dnia przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego jednostce kontrolowanej oraz od dnia przekazania projektu wystąpienia pokontrolnego jednostce kontrolowanej do dnia przekazania jednostce kontrolowanej wystąpienia pokontrolnego. W przypadku zakończenia postępowania kontrolnego innym dokumentem pokontrolnym czas realizacji kontroli liczymy od dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych (od dnia obowiązywania upoważnienia do kontroli) do momentu podpisania dokumentu kończącego kontrolę.

Nie uwzględniamy w sprawozdaniu informacji o kontrolach z zakresu ochrony informacji niejawnych.

3. Zawiadomienia (wykazane w pkt. 2) skierowane w 2021 r., wg tabeli.*

Lp.	Rodzaj zawiadomienia	Temat kontroli	Data zawiadomienia	W sprawie	Podmiot, do którego skierowano zawiadomienie	Podmiot/osoba, którego dotyczy zawiadomienie (tylko funkcja, stanowisko- bez danych osobowych)	Informacja o rozstrzygnięciu lub stanie sprawy	Dodatkowe informacje (np. ewentualne wniesione środki zaskarżenia)
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
--	--	--	--	--	--	--	--	--

*Zawiadomienia złożone w wyniku przeprowadzonych i zakończonych kontroli w 2021 r. nawet gdy zostały wszczęte przed 2021 r.

4. Wyniki kontroli zakończonych w 2021 r. Proszę uzupełnić tabelę o liczbę kontroli.

<u>Wyniki kontroli</u>	<u>Liczba zakończonych kontroli*</u>
Pozytywna	5
Pozytywna z uchybieniami	2
Pozytywna z nieprawidłowościami	6
Negatywna	0

*Liczba zakończonych kontroli powinna być zgodna z liczbą wyników kontroli. Jeżeli w kontroli nie sformułowano ogólnej oceny lub sformułowano ocenę opisową, prosimy o jej oszacowanie na podstawie ocen częściowych.

5. Najistotniejsze nieprawidłowości, które skutkowały sformułowaniem znaczących* lub kluczowych (krytycznych)**zaleceń pokontrolnych.

<u>Obszar kontroli</u>	<u>Nieprawidłowość</u> (syntetyczny opis)	<u>Przyczyny powstania nieprawidłowości</u>
Finanse publiczne	_____	_____
Gospodarowanie majątkiem publicznym	_____	_____
Wykonywanie zadań merytorycznych, tj. zadań dla których jednostka została powołana/utworzona	Naruszono zapisy art. 13 ust. 6 pkt 11 ustawy o Państwowej Straży Pożarnej ponieważ: <i>nie sprawowano nadzoru nad przestrzeganiem przepisów przeciwpożarowych m.in. poprzez wykonywanie kontroli sprawdzających.</i>	Nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów. Niewłaściwe planowanie kontroli w czasie trwania pandemii.
	W decyzjach administracyjnych zawierano w części zasadniczej podstawy prawne niewynikające bezpośrednio lub pośrednio z przepisów przeciwpożarowych.	Nierzetelność. Nieuwzględnianie wytycznych przedstawianych na naradach szkoleniowych.
	Na upoważnieniach nie zawarto prezentaty wskazującej datę odbioru i/lub czytelnego podpisu osoby odbierającej dokument.	Nierzetelność i niedbałość w doręczaniu dokumentów urzędowych.
	Naruszono zapisy art. 56 ust. 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane ponieważ: <i>- stanowisko odbiorowe zostało wydane 15 dni od dnia złożenia wniosku o opinię przez stronę.</i>	Nierzetelność, a przez to nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów.
	Naruszono zapisy art. 48 ust. 4 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców ponieważ: <i>- doręczenie upoważnienia do przeprowadzenia czynności kontrolno – rozpoznawczych nastąpiło w dniu ich faktycznego przeprowadzenia (wniosek o przyśpieszenie czynności kontrolno – rozpoznawczych pochodził od stowarzyszenia niemającego statutu przedsiębiorcy).</i>	Nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów poprzez niewłaściwą interpretację przepisów ustawy Prawo przedsiębiorców z dnia 8.03.2018 (tj. Dz. U. z 2021 r., poz. 162)
	Naruszono § 36 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo - gaśniczego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1319 ze zm.) ponieważ: <i>- stwierdzono brak informacji w karcie zdarzenia cz. II (karta manipulacyjna) z zakresu własnych zadań dyżurnego w ramach koordynacji działań ratowniczych i planu ratowniczego oraz zadań wynikających z decyzji, poleceń i rozkazów wydanych przez kierującego.</i>	Nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów, nierzetelność.
	Naruszono zapisy „Zasad Komendanta Powiatowego PSP w Namysławie w zakresie dysponowania sił jednostek ochrony przeciwpożarowej”.	Nieprzestrzeganie obowiązujących „Zasad Komendanta Powiatowego PSP w Namysławie w zakresie dysponowania sił jednostek ochrony przeciwpożarowej”.

	<p>Naruszono § 37 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego (Dz.U z 2017 r. poz.1319 ze zm.)</p> <p>- <i>nie przekazano karty udzielonej kwalifikowanej pierwszej pomocy zespołowi ratownictwa medycznego.</i></p>	Nierzetelność, a przez to nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów.
	<p>Naruszono § 37 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego (Dz.U z 2017 r. poz.1319 ze zm.)</p> <p>- <i>nieprawidłowe wypełnianie karty udzielonej kwalifikowanej pierwszej pomocy.</i></p>	Nierzetelność.
	<p>Nie stosowano się do zasad ewidencjonowania zdarzeń w SWD PSP z kwietnia 2019 r. w zakresie:</p> <p>- <i>nieprawidłowego uzupełniania informacji ze zdarzenia.</i></p>	Nierzetelność.
	<p>Naruszono § 40 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego (Dz.U z 2017 r. poz. 1319 ze zm.) wprowadzający zał. Nr 11 ponieważ:</p> <p>- <i>nieprawidłowo sporządzano potwierdzenia udziału w działaniach ratowniczych.</i></p>	Nierzetelność.
	<p>Naruszono § 40 ust. 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego (Dz. U. z 2017 r. poz.1319 ze zm.) ponieważ stwierdzono brak:</p> <p>- <i>wystawienia dokumentu przez Kierującego Działaniem Ratowniczym tylko przez innego funkcjonariusza nie wchodzącego w prawa kierującego,</i></p> <p>- <i>wymaganych danych osoby przejmującej.</i></p>	Niezestrzeganie obowiązujących przepisów.
	<p>Naruszono zapisy § 21 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji krajowego systemu ratowniczo – gaśniczego (Dz. U. z 2017 r. poz.1319 ze zm.) ponieważ czas przekazania był niezgodny z czasem zakończenia działań ratowniczych.</p>	Nierzetelność.
	<p>Naruszono § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 lipca 1992 r. w sprawie zakresu i trybu korzystania z praw przez kierującego działaniem ratowniczym (Dz. U. Nr 54, poz. 259) ponieważ:</p> <p>- <i>KDR nie poinformował raportem swojego przełożonego o skorzystaniu z uprawnień określonych rozporządzeniem.</i></p>	Nierzetelność.

Zarządzanie kadrami	Naruszono zapisy § 6 ust. 3 rozporządzenia MSWiA w sprawie postępowania kwalifikacyjnego o przyjęciu do służby w Państwowej Straży Pożarnej ponieważ: <i>- nie zachowywano kolejności etapów postępowania kwalifikacyjnego.</i>	Nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów, nierzetelność.
Procesy legislacyjne	_____	_____
Księgowość i sprawozdawczość	_____	_____
Upublicznianie informacji	_____	_____
Przestrzeganie zasad etycznych	_____	_____
Działalność kontrolna oraz postępowanie ze skargami i wnioskami	_____	_____
Informatyzacja działalności/ Bezpieczeństwo IT	_____	_____
Zarządzanie, realizacja i kontrola programów finansowych z udziałem środków pochodzących z Unii Europejskiej	_____	_____
Inny obszar/inne obszary	Naruszono zapisy § 13 „instrukcji” ponieważ: <i>- przyjmowano teczki aktowe kat. A i B do archiwum w stanie nieuporządkowanym.</i>	Nierzetelność.
	Naruszono zapisy rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie ustalenia okoliczności i przyczyn wypadków w ...Państwowej Straży Pożarnej ... z dnia 7 maja 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 895) ponieważ: <i>- stosowano druki niezgodne ze wzorami wynikającymi z załącznika nr 1, 2, 3, 4, 5 do rozporządzenia.</i>	Nierzetelność, a przez to nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów.
	Błędnie wpisano datę sporządzenia protokołu powypadkowego oraz datę odbioru protokołu powypadkowego.	Nierzetelność.

***Znaczące zalecenie/wniosek/rekomendacja** – brak realizacji skutkuje utrzymaniem stanu nieprawidłowości – tj. działania lub zaniechania działania, które w świetle kryteriów oceny należałoby uznać np. za nielegalne, niegospodarne, niecelowe, nierzetelne, niewydajne, nieskuteczne lub niezgodne z przyjętym programem lub polityką Rządu. Do tej grupy zaliczyć należy również takie zalecenie/wniosek/rekomendację, którego celem nie jest usunięcie nieprawidłowości, ale wprowadzenie istotnej zmiany w działalności jednostki kontrolowanej.

****Kluczowe (krytyczne) zalecenie/wniosek/rekomendacja** – niewykonanie skutkuje utrzymaniem lub doprowadzi do powstania takiej nieprawidłowości, która poważnie zagraża lub uniemożliwia realizację zadań kontrolowanej jednostki lub takie zalecenie/wniosek/rekomendacja, którego celem nie jest usunięcie nieprawidłowości, ale wprowadzenia istotnych zmian systemowych.

6. Uzyskane efekty z kontroli, w szczególności:

- poprawa efektywności funkcjonowania kontrolowanego podmiotu,
- finansowe rezultaty kontroli,
- usprawnienie procedur,
- usprawnienie nadzoru,
- zmiany organizacyjne,
- postulaty dotyczące zmiany przepisów prawnych.

Kontrole przeprowadzone w 2021 r. spełniały przede wszystkim funkcję korygującą, instruktażowo - doradczą oraz profilaktyczną, a wykazane podczas nich uchybienia i nieprawidłowości umożliwiły właściwym Komendantom Powiatowym / Miejskiemu PSP wprowadzenie korekty nieprawidłowych działań, ponadto wskazały obszary działania wymagające wzmożonego nadzoru i wdrożenia w nich wniosków i zaleceń pokontrolnych zapobiegających ujemnym zjawiskom w przyszłej działalności. Kontrole wpłynęły na poprawę funkcjonowania kontrolowanych podmiotów oraz usprawnienia form nadzoru nad wskazanymi podczas kontroli obszarami. Wyniki kontroli nie miały negatywnego wpływu na finansowe rezultaty kontroli ponieważ, żadne z nieprawidłowości nie miało skutków finansowych.

7. Zmiany (czy zaobserwowano trendy, tendencje) w funkcjonowaniu kontrolowanych podmiotów w porównaniu z poprzednimi okresami sprawozdawczymi, w odniesieniu do poszczególnych ww. obszarów działalności kontrolnej. Proszę o dokonanie syntetycznej oceny.

W związku z prowadzonymi kontrolami i sprawowaniem bieżącego nadzoru zaobserwowano znaczną poprawę w funkcjonowaniu obszarów:

- operacyjnego - dokumentacja działań ratowniczych w zakresie:
 - jakości i kompletności sporządzanej dokumentacji z działań ratowniczych.
- szkoleniowego - doskonalenie zawodowe strażaków PSP oraz organizacja i realizacja szkoleń OSP w zakresie:
 - stosowania odpowiedniej dokumentacji doskonalenia zawodowego (załączników), zgodnie z Zasadami organizacji doskonalenia zawodowego w Państwowej Straży Pożarnej z dnia 1 grudnia 2016 r. zatwierdzonymi przez Komendanta Głównego PSP,
 - prawidłowego wpisywania doskonalenia zawodowego w książce podziału bojowego,
 - terminowego sporządzania dokumentacji doskonalenia zawodowego,
 - bieżącego dokonywania analizy potrzeb szkoleniowych dla druhów OSP w celu lepszego i efektywnego planowania szkoleń,
 - zapewnienia odpowiedniej liczby instruktorów w grupach szkoleniowych podczas zajęć na szkoleniach OSP.

- technicznego i informatycznego w zakresie podniesienia niezawodności działania infrastruktury teletechnicznej jednostek.
- organizacyjnego - organizacja przyjmowania, ewidencjonowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków, a także szeroko pojęta archiwizacja w zakresie:
 - organizacji archiwum zakładowego, postępowania z dokumentacją archiwalną i niearchiwalną, a także brakowania akt.

Prowadzenie kontroli w poszczególnych zakresach przekłada się wprost na wyniki kolejnych kontroli, gdzie ilości stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości jest mniejsza. Powyższe jest efektem omawiania stwierdzonych nieprawidłowości podczas odpraw i narad z komendantami powiatowymi /miejskim PSP oraz pracownikami poszczególnych pionów służbowych.

8. Wnioski i uwagi dotyczące organizacji czynności kontrolnych i sprawozdawczości oraz przykłady dobrych praktyk w postępowaniu kontrolnym.

Zmiany kadrowe mają wpływ na dużą fluktuację kontrolerów, a tym samym na nabieranie doświadczenia kontrolnego dopiero w trakcie kontroli. Zasadnym byłoby wdrożyć system pozwalający na przyznanie dodatkowych etatów w komendach wojewódzkich do utworzenia komórek kontrolnych, które mogłyby realizować czynności kontrolne na najwyższym poziomie. Ponadto wskazanym byłoby stworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji poprzez uczestniczenie w warsztatach, naradach czy konferencjach z zakresu kontrolnego.

W ramach dobrych praktyk:

- w ramach narady pionu organizacyjno – kadrowego przeprowadzono szkolenie dla osób koordynujących kontrole w KP/M PSP woj. opolskiego z zakresu kontroli przeprowadzanych na podstawie Decyzji Nr 65 MSW;
- każdorazowo przed i w trakcie przeprowadzanych kontroli stosuje się formę doradczą - instruktażową dla kierowników i członków zespołów kontrolnych Opolskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP;
- na serwerze pracy grupowej (egroupware) Komendy Wojewódzkiej PSP w Opolu osoby zainteresowane mają dostęp do aktów regulujących sposoby i tryby przeprowadzania kontroli, a także zasady oraz algorytmy postępowania kontrolnego zarówno dla kontroli zewnętrznych jak i wewnętrznych.